

POLITISK PROGRAM FOR NORSK VISEFORUM

2022 – 2025

Norsk Viseforum er en interesseorganisasjon for skapende og utøvende visekunstnere, viseklubber og viseinteresserte i Norge. Vi arbeider for å styrke betydningen av og vilkårene for viser i Norge, både som norsk kulturarv og levende, nyskapende kulturuttrykk. Vi definerer viser som tonesatt poesi, musikk hvor fortellerkunst og tekst står sentralt.

Norsk Viseforum består av tre likestilte medlemsgrupper:

1. Amatørutøvere, utøverlag og -klubber (Det frivillige musikklivet)
2. Viseklubber som konsertarrangører
3. Profesjonelle viseutøvere

«Vi hjelper våre medlemmer med å glede, berøre og skape mening gjennom viser»

- *Norsk Viseforums medlemsløfte*

LØFT NORSK VISEKUNST ...

Norsk visekunst er fortsatt viktig med tanke på vår felles identitet og kulturarv. Den norske visepoesien har også et dypt rotfeste innenfor den nordiske musikk- og kulturtradisjonen. For å ivareta denne rike arven på en god måte og sørge for at det skapes ny norsk visekunst er det vesentlig å løfte det norske viserepertoaret på alle plattformer og arenaer. Det må legges til rette for og stilles krav til å bruke norsk musikk generelt – og norsk tonesatt poesi spesielt - i det offentlige rom. Vi mener derfor at:

- Profesjonell utøvelse og fornyelse av norsk visekunst må stimuleres gjennom øremerkede offentlige kulturmidler.
- NRK-plakaten må endres slik at *samtlig*e av NRKs radiokanaler pålegges å spille minst 40% norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk, herunder tradisjonelle og nye viser.
- Det må skapes incentivordninger for å motivere til bruk av norsk musikk og norske viser i kommersiell kringkasting, i reiselivsnæring og i audiovisuelle produksjoner (film, spill, TV-serier).
- Music Norway må styrkes med en egen satsning mot et nordisk marked for eksport av norskspråklig musikk og visepoesi til Sverige, Danmark, Finland og Island.
- Det må etableres et Music Norway for hjemmemarkedet, et Musikk Norge som skal jobbe for å styrke norskandelen av musikk i det offentlige rom ved å aktivt motivere og informere aktører om å bruke norsk musikk og visepoesi (med det offentlige rom menes her alle steder der det spilles og brukes musikk, som i strømming, butikker, kafeer, hoteller, treningssentre, kringkasting, podkast, film, spill, skole og alle offentlige etater).

... I SKOLE OG UTDANNING

Skole og barnehage er viktige arenaer for å skape interesse og kjennskap til norsk musikk og tekst hos nye generasjoner. Kulturell og estetisk dannelse er samtidig viktig for evnen til innlevelse, tolkning og forståelse av verden og samfunnet rundt oss. Forskning viser at kulturell kompetanse hos barn og unge forsterker evnen til å utvikle fantasi og kreativitet. Dette har stor innvirkning på læringsresultater og det å kommunisere faglige ferdigheter. Vår kulturelle kapital gjør oss også mer eller mindre i stand til å tyde og tolke et stadig mer komplekst samfunn. Den er en forutsetning for å kunne mestre og forstå mangfoldet av kulturelle uttrykk som møter oss hver dag. Økt kulturell kompetanse knyttet til norsk visepoesi kan på denne måten bidra til å demme opp for ytterligere anglisering av språk og kultur og i stedet være med på å styrke det norske språket som sådan. Vi mener derfor at:

- Det må opprettes et eget studietilbud Innenfor skapende og utøvende visekunst i høyere utdanning.
- Bruk av norske sangtekster og musikk må inn i lærerplanene i skole og barnehage, og det må satses på sang og tekstskaping som et pedagogisk virkemiddel i undervisningen i alle deler av utdanningsløpet for barn og unge.
- Det må satses på sang og kreativ tekstskaping i lærerutdanningen og begge disse uttrykksformene skal brukes aktivt som pedagogisk virkemiddel i undervisning i alle deler av utdanningsløpet for barn og unge.
- Det må legges praktisk til rette for at alle barn og unge får oppleve og bruke egen skaperkraft og -glede knyttet til musikk og tekst i opplæringen.
- Bruk av sangtekst og musikk skapt av et mangfold av norske opphavere må inn i læreplanen.
- Kunnskap om opphavsrett må bli en naturlig del av undervisningen i skolen, i musikklivet og der musikk skapes og brukes.
- Musikkbruket etableres etter modell av Scenekunstbruket, for å kvalitetssikre konsertproduksjoner for barn og unge i skolen.
- DKS Norge etableres og prioriteres økonomisk slik at skoleelever kan få oppleve minst to konserter med norsk visekunst per år.

... FOR ØKT MANGFOLD OG LIKESTILLING

Et inkluderende samfunn trenger flere perspektiver og ulike stemmer. Da er det viktig at kulturlivet oppleves som mangfoldig og tilgjengelig, Kunsten inspirerer, beveger og samler oss. Den lærer oss ting om oss selv og om omverden. For å sikre likestilling, fri kunst og kultur må vi bryte ned alle barrierer som kan skape ufrihet eller hindringer for enkelte grupper eller individer. Innen frivilligheten representerer aktive viseutøvere og -miljøer et bredt kulturtilbud. Disse spenner over medskaping på alle nivåer og utgjør sosiale møteplasser og interessefellesskap på tvers av sosiale lag og økonomiske forhold. Folk i alle aldre får anledning til å treffes og oppleve glede, mening og bli berørt gjennom tonesatt

visepoesi. Slik får vi historiene fra alle talentene. På denne måten opplever vi kunst og kultur ut fra ulike perspektiver og premisser.

- Frivilligheten må sikres gode økonomiske rammebetingelser, momsfritak og andre støtteordninger.
- Konserttilbudet til skoler og eldrecenter/sykehjem må styrkes gjennom økt satsing på DKS Norge og Den kulturelle spaserstokken, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk generelt og norsk visepoesi spesielt.
- De offentlige gratis tilbudene for opplevelse av musikk må styrkes. Helt konkret bør disse arenaene tilføres ekstra midler: Spaserstokken, bibliotekkonserter, skolekonserter, konserter på arbeidsplasser og andre gratis konserter i det offentlige rom.
- Balansekunst må forbli en varig ressurs for et bredt kulturfelt, og fortsette å fremme likestilling, forebygge seksuell trakassering og skape et mer inkluderende og mangfoldig kulturliv.
- Det må arbeides for lik tilgang til støtteordninger til skapere av musikk og tekst uavhengig av sjanger, kjønn, etnisitet, geografi, alder og sosiale forhold.
- Det må utarbeides relevant statistikk og analyse av representasjon og mangfold i kulturlivet.

... OG FOR BEDRE BÆREKRAFT OG MILJØ

Kulturfeltet er en kraftfull ressurs som kan brukes i kampen for å løse vår tids største utfordringer. Det bidrar både inn mot enkeltmål og som katalysator for å utvikle bevisste holdninger og verdier. Vitenskapen gir oss oversikt over hvordan verden henger sammen. Men vi trenger også noe som setter oss i gir til å handle gjennom styrket etisk bevissthet. Kulturfeltet evner å belyse og begrunne menneskers valg. Møter med kunst og kultur berører følelsene våre med en slik kraft at vi i ytterste konsekvens endrer våre verdimeslige holdninger. Og slike bevisste holdninger preger igjen hvordan vi handler. Kultur og bærekraft henger sammen!

- Sørge for en velutviklet kulturell infrastruktur hvor vi kan oppleve, produsere, drive opplæring og formidling, og slik iverksette kulturfeltet som en ressurs i en bærekraftig politikk.
- Styrke de offentlige arenaers mulighet til å formidle musikk og poesi i et bærekraftig perspektiv, der det offentlige (stat og kommuner) gis rom for å i større grad bruke kultur som en ressurs på ulike arenaer.